

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER TRAFİK VE SÜRÜCÜ EĞİTİMLERİNDE İŞARET DİLİ

MODÜL: 2. TRAFİK MEVZUATI VE DENETLEME KURULUŞLARI

ETKİNLİK: 2.2. TRAFİK MEVZUATI VE ÖNE ÇIKAN KURAL İHLALLERİNDE CEZALAR

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

"Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüşlerden sorumlu tutulamaz."

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Bu belge, ücretsiz öğrenme ve öğretim materyali (Açık Eğitim Kaynağı) olarak hazırlanmıştır ve Atıf-Ticari Olmayan-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası lisansı altında yayınlanmaktadır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için aşağıdaki adresi ziyaret edin.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Deaf Drivers

FAALİYET ŞABLONU

Modül	2. Trafik Mevzuatı (Düzenlemeleri) ve Denetleme Kuruluşları öğretim modülü (A.3.2.)
Faaliyet adı	2.2. Trafik mevzuatı ve öne çıkan kural ihlallerinde cezalar (Etkinlik 2.2.)
Faaliyet özeti	Bu etkinliğin amacı karayolu trafik düzenlemesinde bilinmesi gereken temel mevzuat ve diğer yasal düzenlemeler hakkında bilgi vermek, trafik cezaları ve kural ihlallerinde karşılaşılabilecek yaptırımlar hakkında farkındalık oluşturmaktadır. Trafik mevzuatı, karayollarında düzen ve güvenliği sağlamak amacıyla uyulması gereken kuralları ve bu kuralların ihlali halinde uygulanacak cezaları kapsar. Türkiye’de bu alandaki temel düzenleme 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’dur. Mevzuat; sürücü, yolcu ve yayaların sorumluluklarını, trafik kurallarını ve denetim esaslarını belirler.
Konular	2. Trafik Mevzuatı (Düzenlemeleri) ve Denetleme Kuruluşları 2.2. Trafik mevzuatı ve öne çıkan kural ihlallerinde cezalar 2.2.1. Trafik mevzuatının amacı ve kapsamı 2.2.2. Yaygın trafik kuralı ihlalleri 2.2.3. Trafik düzenlenmesine yönelik ilgili mevzuat 2.2.4. Trafik Cezalarının Uygulanması 2.2.4.1. İdari Cezalar: 2.2.4.2. Adli Cezalar: 2.2.5. Trafik Para Cezalarının Ödenmesi 2.2.6. Trafik Cezalarına İtiraz:
Yazar(lar)	Tarih: Versiyon:
Gözden Geçiren:	Tarih: Versiyon:

Etkinlik Senaryosu

2. Trafik Mevzuatı (Düzenlemeleri) ve Denetleme Kuruluşları

2.2. Trafik mevzuatı ve öne çıkan kural ihlallerinde cezalar

2.2.1. Trafik mevzuatının amacı ve kapsamı

Trafik mevzuatı, kara yollarında düzeni ve güvenliği sağlamak amacıyla uyulması gereken kuralları ve bu kurallara aykırı davranışlar karşısında uygulanacak yaptırımları belirler. Türkiye’de trafikle ilgili temel yasal düzenleme 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’dur.

Bu Kanun kapsamında yapılan denetim faaliyetleri, sürücülerin ve diğer yol kullanıcılarının kurallara uymasını sağlamak, kazaları önlemek ile can ve mal güvenliğini korumak amacı taşır.

2.2.2. Yaygın trafik kuralı ihlalleri

Resim 1: Trafik

Türkiye’de yılda ortalama 130 bin trafik kazası meydana gelmektedir. Bu kazaların birçoğu, en temel trafik kurallarının ihlal edilmesi ve dikkatsizlik sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Yaygın olarak ihlal edilen trafik kuralları şu şekilde sıralanabilir:

Yaygın Kural İhlalleri:

- Emniyet kemeri takmamak.
- Alkollü olarak araç kullanmak.
- Yaya/okul geçitlerinde yayalara geçiş önceliği vermemek.
- Geçiş hakkı kurallarına uymamak.
- Kırmızı ışıkta geçmek veya trafik işaretlerine uymamak.
- Aşırı hız yapmak veya hız limitlerine uymamak.
- Hatalı sollama yapmak.
- Sinyal vermeden dönmek veya şerit değiştirmek.
- Seyir esnasında cep telefonu ile konuşmak.
- Takip mesafesi kurallarına uymamak.

Bu ihlaller tespit edildiğinde aşağıdaki yaptırımlar uygulanır:

- İdari para cezası,
- Sürücü belgesine ceza puanı uygulanması,
- Geçici veya sürekli olarak sürücü belgesine el konulması
- Aracın trafikten men edilmesi

Bu yaptırımların ve cezaların temel amacı sürücüleri cezalandırmak değil, kural ihlallerini azaltmak ve güvenli trafik ortamı oluşturmaktır. Bu uygulamalar ile trafik bilincinin artırılması, riskli davranışların önlenmesi ve toplum genelinde trafik güvenliği kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Para cezası ve ceza puanı uygulamaları, trafik ihlallerine karşı uygulanan en yaygın yaptırımlardır. Para cezaları, maddi bir yaptırım oluştururken ceza puanı sistemi sürücülerin doğru davranışları uzun vadede kazanmasını amaçlar. Belirli bir ceza puanına ulaşan sürücüler için daha ağır yaptırımlar uygulanır.

Resim 2: Denetim yapan görevli

Ciddi kural ihlallerinde sürücü belgesinin alınması ya da sürücü belgesine el konulması cezası da uygulanmaktadır. Sürücü belgesine el konulması, ağır ve tekrarlanan ihlallerde uygulanan önemli bir yaptırımdır. Özellikle alkollü araç kullanma, aşırı hız ve tehlikeli araç kullanma gibi durumlarda sürücü belgesi geçici veya kalıcı olarak geri alınabilir. Bu uygulama, sürücünün ve toplumun güvenliğini sağlamayı amaçlar.

Trafik güvenliği bilinci, trafik kurallarına uymanın yalnızca yasal bir zorunluluk değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olduğunun farkına varılmasıdır. Bu bilinç, sürücülerin, yayaların ve yolcuların daha dikkatli ve sorumlu davranmasını sağlar. Trafik güvenliği bilincinin gelişmesi, kazaların azalmasına ve güvenli bir trafik ortamının oluşmasına katkı sağlar.

2.2.3. Trafik düzenlenmesine yönelik ilgili mevzuat

Türkiye’de kara yolu trafik düzeni ve güvenliğinin sağlanması amacıyla aşağıdaki kanun, yönetmelik ve diğer mevzuat (yasal düzenlemeler) esas alınır.

Resim 3: Kanun kitabı

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Karayolları Trafik Yönetmeliği

Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde ve Takibinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Trafik İşaretleri Hakkında Yönetmelik

2025 Yılı Trafik Ceza Rehberi (her yıl yayımlanır)

Bir sürücü en geniş kapsamda bu mevzuatları iyi bilmeli ve bu mevzuata göre yasal sorumluluklar altında olduğunu kabul etmelidir. Özellikle “Trafik Ceza Rehberi” kural ihlallerinde sürücülerin karşılaşabileceği mali trafik cezalarını ifade etmektedir. Siz de internet sitelerinden karşılaşılacak kural ihlalleri ve cezalar hakkında bilgi edininiz.

Kural ihlallerinde uygulanan cezalar, trafik düzeninin korunması ve ihlallerin azaltılması amacıyla belirlenmiştir. Bu cezalar, sürücülerin kurallara uymalarını sağlamak için caydırıcı bir rol oynar. Cezalar sayesinde sürücüler, yaptıkları hataların sonuçlarıyla karşılaşarak daha dikkatli davranmaya yönlendirilir.

2.2.4. Trafik Cezalarının Uygulanması

Trafik cezaları 2 (iki) farklı şekilde uygulanır.

2.2.4.1. İdari Cezalar:

İdari cezalar aşağıda açıklanmıştır:

Para Cezası: Trafik Ceza Rehberi’nde her yıl açıklanan miktarlarda kural ihlalinin niteliğine göre ceza verilir. Verilen cezaların erken ödenmesi durumunda %25 oranında indirim uygulanır.

Resim 4: Ceza tutanağı

Belgelerin Geri Alınması: Bu uygulama sürücü belgesinin geçici veya sürekli iptal edilmesidir. Sürücü belgesi iptalinde ceza puanı uygulaması da geçerlidir.

Resim 5: Trafik denetimi

Ceza Puanı Uygulanması: Ceza puanı uygulaması sürücü belgelerine kural ihlallerinde verilen puanlardır. 100 ceza puanına ulaşan sürücülere yaptırımlar başlar. Buna göre; trafik suçunun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde toplam 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri iki ay süre ile geri alınır ve eğitime tabi tutulurlar. Aynı yıl içinde ikinci defa 100 puanı dolduran sürücülerin sürücü belgeleri dört ay süre ile geri alınarak psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulurlar.

Muayene sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların belgeleri, süresi sonunda iade edilir. Bir yıl içinde üç defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri süresiz olarak iptal edilir. Ölümle sonuçlanan trafik kazalarında asli kusurlu olan sürücülerin sürücü belgeleri ise bir yıl süre ile geri alınır.

2.2.4.2. Adli Cezalar:

Adli ceza türleri aşağıda açıklanmıştır

- Hafif Para Cezası
- Hafif Hapis Cezası (Hafif Para Cezası ile Birlikte)
- Belgelerin Geri Alınması (Hafif Para Cezası ile Birlikte)

2.2.5. Trafik Para Cezalarının Ödenmesi

Para cezalarının, tutanağın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekir. Bir ay içinde ödenmeyen cezalar için her ay %5 faiz uygulanır. Aylık faizin hesaplanmasında ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınır. Bu suretle bulunacak tutar cezanın iki katını geçemez.

Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağında yazılı idari para cezaları Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine, vergi dairelerine ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca yetkilendirilen banka ve PTT aracılığıyla ödenebilir.

İdari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi halinde; cezadan %25 oranında indirim yapılır.

Resim 6: İnternet Ödeme

Cezaya muhatap olanın ekonomik durumunun müsait olmaması ve bir ay içerisinde ilgili vergi dairesine müracaat etmesi halinde, vergi dairesince ilk taksiti peşin, kalan üç taksiti de bir yıl içinde ve dört eşit taksitte ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi durumunda, idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.

2.2.6. Trafik Cezalarına İtiraz:

Resim 7: Trafik Mahkemesi

Trafik cezasına itiraz, haksız veya hatalı şekilde kesilmiş cezalara karşı sürücülere tanınan yasal bir haktır. Ancak itiraz edecek sürücüler öncelikle kesilen cezaların haksız olduğu konusunda emin olmalıdır. Mahkeme ve ilgili kamu görevlilerini meşgul etmemelidir.

Trafik cezalarına itirazlar mahkeme yoluyla yapılır. İtiraz, yazılı dilekçe ile Sulh Ceza Hakimliği'ne veya Trafik Mahkemesine yapılır. İtiraz başvuruları e-Devlet üzerinden UYAP Vatandaş Portalı aracılığıyla da yapılabilir.

Trafik Cezasına İtiraz adımları

- Tebligatı Kontrol Edin: Ceza yüz yüze kesildiyse yazıldığı tarih esas alınır, plakaya kesildiyse tebligat tarihi dikkate alınır.
- Gerekli Belgeleri Hazırlayın: Ceza tutanağı, kimlik, ehliyet, ruhsat ve varsa ceza ödeme dekontu hazırlayın
- İtiraz Dilekçesini Yazın: Kısa, sade ve hukuki gerekçeye dayanan bir dilekçe hazırlanmalıdır.
- Fiziki Başvuru: En yakın Trafik Mahkemesi veya Sulh Ceza Hakimliği’ne gidilerek dilekçe teslim edilir.
- Online Başvuru: e-Devlet / UYAP sistemi üzerinden mobil imza veya e-imza ile başvuru yapılabilir.

Trafik Cezası İtirazı Yaparken Dikkate Edilmesi Gereken Hususlar

- 15 günlük yasal süre kaçırılmamalıdır.
- Belgeler tam olmalı, dilekçe hukuki dayanak içermelidir.
- İtiraz gerekçesi açıkça belirtilmelidir. Aksi durumda itirazınız reddedilir.
- Dava süreci genelde duruşmasızdır, karar yazılı tebliğ edilir.

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve Değerlendirme Şartlar

Bu eğitimde kursiyerlerin öğrenme düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla aşağıdakilere dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Soru metinleri anlaşılır, açık ve kısa hazırlanmalıdır.
- Sorular çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmalıdır.
- Sorularda yalnız 1 doğru cevap olacak şekilde 4 seçenek bulunmalıdır.
- Sorular hazırlanırken işaret dili anlatımına uygun kavramlar kullanılmalıdır.
- Sorular bu eğitimde yer verilen bilgileri kapsamalıdır.
- Testlerde cevap anahtarı ve puanlama anahtarı ayrı olarak hazırlanmalıdır.

Değerlendirme Testi

1. Trafik mevzuatının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürücülere ceza vermek
- B) Kara yollarında can ve mal güvenliğini sağlamak
- C) Trafik yoğunluğunu artırmak
- D) Araç sayısını azaltmak

2. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun temel işlevi nedir?

- A) Sadece şehir içi trafiği düzenlemek
- B) Trafik denetimlerini tamamen kaldırmak
- C) Trafik kurallarını, sorumlulukları ve cezaları belirlemek
- D) Yalnızca yayaların haklarını düzenlemek

3. Aşağıdakilerden hangisi yaygın trafik kuralı ihlallerinden biridir?

- A) Trafik işaretlerine uymak
- B) Emniyet kemeri takmak
- C) Hız sınırını aşmak
- D) Yayalara yol vermek

4. Aşağıdakilerden hangisi ağır trafik ihlallerinde uygulanabilecek yaptırımlardan biridir?

- A) Uyarı broşürü dağıtılması
- B) Sürücü belgesine el konulması
- C) Araç yıkama zorunluluğu
- D) Sözlü teşekkür

5. Trafik güvenliği bilinci aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Kuralları yalnızca ceza korkusuyla uygulamak
- B) Trafikte sadece kendi güvenliğini düşünmek
- C) Trafik kurallarına uymanın toplumsal bir sorumluluk olduğunu kavramak
- D) Denetim olmadığında kuralları ihlal etmek

Cevap Anahtarı

1-B | 2-C | 3-C | 4-B | 5-C; Her soru 20 Puan / Toplam 100 puan

Öz Değerlendirme Formu

1 = Hiç
katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kararsızım

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen
katılıyorum

Değerlendirme İfadeleri	1	2	3	4	5
1. Trafik mevzuatının amacını ve kapsamını yeterli düzeyde anlıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Trafik Kanunu’nun temel hükümleri hakkında bilgi sahibiyim.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Yaygın trafik kuralı ihlallerini ve bu ihlallerin sonuçlarını biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Para cezası ve ceza puanı uygulamalarının caydırıcı olduğunu düşünüyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Trafik güvenliği bilincinin toplum için önemli olduğunu farkındayım.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Hız, alkol ve emniyet kemeri ihlallerinin neden tehlikeli olduğunu açıklayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

Puanlama Anahtarı

21 – 25 puan: Bilgi düzeyiniz çok iyi. Trafik kurumları konusunda bilinçlisiniz.

16 – 20 puan: Bilginiz yeterli, ancak bazı alanlarda gelişime açıksınız.

11 – 15 puan: Orta düzey bilgiye sahipsiniz, destekleyici eğitim faydalı olacaktır.

6 – 10 puan: Bilgi düzeyiniz düşük, kapsamlı eğitim önerilir.

0 – 5 puan: Konuya yönelik farkındalık ve bilgi ciddi düzeyde yetersizdir.